

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-164/19-L

Název	Základní škola Turnov, Skálova 600, příspěvková organizace
Sídlo	Skálova 600, 511 01 Turnov
E-mail	skola@zsskalova.cz
IČ	00854794
Identifikátor	600099369
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Michal Loukota
Zřizovatel	Město Turnov
Místo inspekční činnosti	Skálova 600, Alešova 1059 a Alešova 1723, 511 01 Turnov
Termín inspekční činnosti	4. 2. 2019 – 8. 2. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů dle stavu k datu inspekční činnosti.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu základní školy a jeho soulad s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona a jeho naplnění v praxi ve vybraných oblastech.

Zjišťování a hodnocení souladu školního vzdělávacího programu podle § 5 odst. 2 školského zákona ve vybraných školských zařízeních pro zájmové vzdělávání (školní družina).

Charakteristika

Základní škola Turnov, Skálova 600, příspěvková organizace (dále „škola“, „instituce“), jejímž zřizovatelem je město Turnov, vykonává činnost základní školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny - výdejny. Vzdělávání a školské služby poskytuje v Turnově v prostorách v ulicích Skálova 600 (ředitelství, druhý stupeň a část prvního stupně základní školy), Alešova 1059 (část prvního stupně základní školy a činnost ranní školní družiny) a od aktuálního školního roku Alešova 1723 (činnost odpolední školní družiny).

Od minulé inspekční činnosti se navýšil počet žáků téměř o 20 %. Aktuálně navštěvovalo základní školu 570 žáků ve 22 třídách (kapacita 680 žáků), z toho 48 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) a 25 žáků s odlišným mateřským jazykem. Individuální vzdělávání probíhá u dvou žáků, vzděláváno v zahraničí je šest žáků. Školní družina poskytovala zájmové vzdělávání 136 žákům v pěti odděleních (kapacita 140 žáků). Školní stravování je zajišťováno ve Skálově ulici (kapacita školní jídelny 800 strážníků), z níž jsou dováženy obědy do školní jídelny - výdejny v Alešově 1059 (kapacita 240 strážníků).

Dlouhodobě se instituce zaměřuje na výchovu sportovních talentů, ekologickou výchovu, výuku cizích jazyků a výpočetní techniky a na rozvoj podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy působí ve funkci šest let. Ve své koncepci dalšího rozvoje školy navazuje na dlouhodobé výchovně vzdělávací zaměření školy, zkvalitňování zázemí a vybavení všech jejích součástí i na další možnosti získávání finančních prostředků. Na nově vytvořené vizi školy se podíleli všichni pedagogové školy. Jejím cílem je inspirovat žáky ke slušnosti, odpovědnosti a samostatnému myšlení v příjemném a bezpečném prostředí.

Vedení školy vytváří vhodné podmínky pro pozitivní školní klima. V průběhu školního roku poskytuje dostatek příležitostí pro utváření dobrých vztahů mezi vedením školy, učiteli, žáky i zákonnými zástupci. Žáci jsou respektováni, podílí se na chodu školy mj. v rámci žákovského parlamentu nebo třídnických hodin.

Řízení školy ředitelem a jednou zástupkyní není příliš účinné pro přímé řízení výchovně vzdělávacího procesu na prvním stupni na odloučeném pracovišti, které je příliš vzdáleno. Ke zkvalitnění oblasti kontroly pedagogického procesu, vedení povinné dokumentace a operativnímu přijímání účinných opatření by přispělo jmenování druhého zástupce ředitele, což by bylo přínosné i vzhledem k velikosti školy a vzrůstajícímu počtu žáků.

Škola v průběhu inspekční činnosti provedla formální úpravy a doplnění dokumentů školy. Ve Školním vzdělávacím programu pro základní vzdělávání byla provedena oprava učebního plánu a doplněno učivo německého jazyka v souladu s praktickým naplňováním.

Instituce má pro realizaci školních vzdělávacích programů vytvořeny dobré personální podmínky. K termínu inspekční činnosti zajišťovalo vzdělávání v základní škole 35 učitelů (včetně ředitele školy a jeho zástupkyně) a devět asistentů pedagoga, ve školní družině pět

vychovatelek. Podmínky odborné kvalifikace splňují všichni pedagogové s výjimkou jedné asistentky pedagoga, která si doplňuje požadované vzdělání.

Ředitel školy vytváří podmínky a motivuje pedagogy k dalšímu vzdělávání, podporuje jejich vzájemnou spolupráci (např. vzájemné hospitace, harmonizační dny pro učitele). Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků odpovídá potřebám a možnostem školy a přihlíží k požadavkům pedagogů. Rozvojové plány pedagogických pracovníků jsou konkrétní a jsou pravidelně vyhodnocovány. Inspekční hospitace potvrdily, že jsou zpravidla v praxi uplatňovány, rezervy byly zaznamenány v oblasti formativního hodnocení a u některých pedagogů v oblasti efektivního používání metod a forem při výuce.

Od školního roku 2017/2018 se ustálilo fungování školního poradenského pracoviště, ve kterém působí výchovná poradkyně, preventistka sociálně patologických jevů (dále „preventistka“), psychologka a speciální pedagog. Školní poradenské pracoviště provádí individuální konzultační činnost, intervenci do třídních kolektivů s cílem předejít sociálně patologickým jevům a vytvořit předpoklady pro dlouhodobé snižování neprospěchu žáků.

Ke vzdělávání má škola dostatečné prostorové a materiální podmínky, které s podporou zřizovatele průběžně zkvalitňuje. Budova prvního stupně v Alešově ulici prošla celkovou rekonstrukcí a modernizací. V její bezprostřední blízkosti získala školní družina pro činnost všech oddělení samostatné prostory v budově střední školy. Hlavní budova školy ve Skálově ulici, která byla vyhlášena kulturní památkou, prochází rozsáhlou rekonstrukcí. Nadstandardní podmínky jsou vytvořeny pro výuku tělesné výchovy a sportovní vyžití žáků. Kromě vlastního sportovního zázemí škola využívá sportoviště místních tělovýchovných organizací.

Instituce vytváří příznivé podmínky pro zajištění bezpečnosti žáků. Provedla analýzu bezpečnostních rizik a přijímá opatření k jejich eliminaci. Žáci jsou řádně poučeni o zásadách bezpečnosti a ochrany zdraví při výuce i mimoškolních akcích. Budovy školy jsou zabezpečeny proti vniknutí cizích osob elektronickým systémem.

Škola hospodáří především s finančními prostředky ze státního rozpočtu a s dotacemi od zřizovatele. K dalším zdrojům patří úplata za stravné, školní družinu, doplňkovou činnost a sponzorské dary. Získávání účelových dotací, participace nebo partnerství v různých projektech a grantech, sponzorské dary i vlastní investiční fond umožňují škole postupnou obnovu a modernizaci materiálního vybavení pro výchovu a vzdělávání žáků.

V rámci zdravého životního stylu se škola zapojila do projektů „Ovoce a zelenina do škol“ a „Mléko do škol“. Trvale je žákům zajištěn pitný režim. Současným trendem je vést žáky ke zdravým stravovacím návykům, což může škola podpořit spoluprací se školní jídelnou například tematicky provázanými jídelníčky s výukou, zařazováním nových druhů potravin, větší pestrostí nabízené stravy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání žáků je podporováno širokou nabídkou zájmového vzdělávání včetně zájmových kroužků a školních i mimoškolních aktivit. Základní vzdělávání je vhodně doplňováno nabídkou povinně volitelných a nepovinných předmětů a zařazením disponibilních hodin.

Vzdělávání v základní škole probíhalo převážně v příjemné a přátelské atmosféře. Podnětné a estetické prostředí bylo vytvořeno především žákům prvního stupně. Cíl hospitovaných hodin byl stanoven obsahově a vycházel hlavně ze žakovských znalostí a dovedností. V průběhu vyučovacích hodin docházelo většinou ke zpětné vazbě o míře zvládnutí učiva i k závěrečnému shrnutí v jejich závěru. Vyučující využívali adresného povzbuzení,

omezeně prvků vzájemného hodnocení a sebereflexe žáků. Dominovalo účelné zařazení frontální výuky a samostatné práce žáků. Práce ve skupině nebyla vždy efektivní, výsledným projevem byla občasná nekázeň žáků. Prostor ke zlepšení se také nabízí ve větším využití názorných učebních pomůcek a především v efektivním využívání interaktivní techniky. Většina sledovaných hodin byla dobře organizačně promyšlena a realizována. Žáci byli aktivní, samostatně objevovali nové poznatky, využívali své znalosti a dovednosti z reálných situací. Zařazování aktivit vedoucích k rozvoji kritického myšlení žáků bylo ojedinělé.

Ve sledovaných hodinách českého jazyka a literatury žáci prokazovali dobrou úroveň znalostí a dovedností, zájem o probírané učivo. Byli vhodně vedeni k souvislému vyjadřování, porozumění textu a k aktivnímu osvojování učiva. Při práci s uměleckým textem dokázali vyhledávat klíčové informace nezbytné k jeho porozumění, aplikovali literárně vědné pojmy, díla chápali v širším kulturně historickém kontextu. Učitelky vhodně uplatňovaly práci s chybou a mezipředmětové vztahy. Využití spisovného jazyka ve vyjadřování žáků i učitelů bylo téměř samozřejmostí.

Anglický jazyk je v prvním ročníku zařazen jako nepovinný předmět. Jeho povinná výuka se souhlasem zákonných zástupců probíhá od druhého ročníku, od sedmého mají žáci možnost dále výběru německého nebo španělského jazyka. Výuka cizího jazyka je podporována zahraničními pobyty žáků. Úroveň sledovaných hodin cizích jazyků se výrazně lišila. V závislosti na kvalitě pedagogického vedení žáci dosahovali v některých hodinách aktivních znalostí a příkladných komunikačních dovedností, v jiných byli pasivní, docházelo k omezené komunikaci.

Výuka matematiky probíhá na prvním stupni a ve vybraných třídách druhého stupně tzv. inovativní metodou Hejného. Na prvním stupni a v šestém ročníku převažovala jednotvárná práce z pracovního sešitu, kladem bylo vedení k samostatnému postupu práce a vlastnímu řešení. Převážně byl kladen důraz na dovednost pamětního počítání a znalost malé násobilky. Na druhém stupni v sedmém i osmém ročníku využitím řízeného rozhovoru a prací ve skupině byli žáci vedeni k úvaze, vlastnímu postupu řešení, diskuzi o různých možnostech řešení a k porozumění zadaného úkolu a jeho řešení. V devátém ročníku probíhalo procvičování probíraného učiva s diferenciací stupně obtížnosti zadaných úloh pro žáky, kteří se připravují na přijímací řízení na střední školu.

Rozvoji přírodovědné gramotnosti škola věnuje dlouhodobou pozornost, tradiční jsou četné ekologické aktivity a výchova žáků k udržitelnému životu. Úspěšně byla rozvíjena také ve většině sledovaných hodin přírodovědného zaměření. Jejich předností bylo aktivní zapojení žáků do výuky, propojení učiva s praxí, s poznatky získanými z exkurze.

K podpoře informační gramotnosti škola nabízí žákům rozšíření povinné výuky výpočetní techniky o volitelný předmět na druhém stupni. Ve sledované hodině povinného předmětu výpočetní techniky zvolené činnosti směřovaly k rozvoji aktivity a kreativity žáků, nároky kladené na žáky byly ale podhodnoceny.

Hospitovaná výuka předmětů s výchovným zaměřením na druhém stupni měla většinou nadstandardní úroveň. Vyučující vhodně využívali mezipředmětové vztahy a vlastní zkušenosti žáků, vedli je k aktivitě a tvořivému myšlení, pochopení souvislostí. Žáci prokazovali náležitě znalosti a zažitě pracovní návyky, přirozeně komunikovali a respektovali dohodnutá pravidla.

Silnou stránkou školy a příkladem inspirativní praxe je systematická výchova sportovních talentů a kvalitní podpora všestranného pohybového rozvoje žáků. Výuka v oblasti sportu je vedena na vysoce profesionální úrovni.

Nadstandardní je také výchovně vzdělávací činnost uskutečňovaná v rámci zájmového vzdělávání ve školní družině, jejíž atraktivní a pestrá nabídka umožňuje osobnostní i sociální rozvoj žáků. Nabízí přiměřené rozvržení zájmových činností i čas na odpočinek, v maximální míře umožňuje venkovní pohybové aktivity.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ke zjišťování celkové úrovně dosažených výsledků v průběhu celého vzdělávacího cyklu škola využívá různých nástrojů. Kromě standardních interních nástrojů (písemné práce, ústní zkoušení, portfolia žáků apod.) zavedla pro žáky sedmých a osmých ročníků tzv. oborové dny, prostřednictvím kterých získává zpětnou vazbu v oblasti úrovně dosažených klíčových kompetencí žáků. Využívány jsou i externí evaluační nástroje. Škola úspěšnost žáků v průběhu celého vzdělávacího cyklu analyzuje, vyhodnocuje a pro žáky s rizikem neprospěchu přijímá opatření.

Zákonní zástupci jsou o těchto výsledcích a opatřeních informováni na pravidelných třídních schůzkách a průběžně prostřednictvím žákovských knížek vedených na prvním stupni souběžně v papírové a elektronické podobě a na druhém v elektronické podobě.

Úspěšnost při přijímání žáků ke střednímu vzdělávání škola dlouhodobě sleduje. Přibližně polovina absolventů pokračuje ve studiu v některém z oborů vzdělávání zakončených maturitní zkouškou. Vedení školy a učitelé se rovněž zabývají úspěšností svých absolventů při jejich pokračování ve vzdělávání na vyšším stupni, kterou zjišťují na základě dotazníků absolventů či při jejich návštěvách ve škole.

Péči o žáky se SVP zajišťuje výchovná poradkyně. Ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními škola vypracovává pro tyto žáky podpůrná opatření, která pravidelně ve spolupráci se zákonnými zástupci vyhodnocuje. Vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem probíhá pod vedením proškolených metodiček. Pro práci s těmito žáky má škola materiální podporu a velmi dobře nastavený systém práce, který ale nebyl ve většině sledovaných hodin vyučujícími respektován. V omezené míře se vyskytovala i diferenciací práce se žáky se SVP. Přínosná byla práce asistentů pedagoga.

Škola úspěšně motivuje žáky k zapojení do projektů (např. na rozvoj přírodovědné a finanční gramotnosti) nebo nadstandardní nabídky školních a mimoškolních aktivit (harmonizační pobyty, sportovní soustředění, exkurze, divadla, festivaly apod.). Žáci se zapojují do předmětových, uměleckých a sportovních soutěží, ve kterých dlouhodobě zauímají přední místa. Například v okresních kolech matematické a zeměpisné olympiády, přírodovědných, výtvarných, literárních a recitačních soutěží. V oblasti sportu dosahují předních umístění na krajské úrovni v plavání, víceboji, florbalu a šachu, opakovaně na mistrovství České republiky v atletice.

K rozvoji kompetencí mladších žáků výrazně přispívá zájmové vzdělávání školní družiny, jejíž aktivity jsou na vysoké úrovni. Školní družina má bohatou projektovou činnost (spolupráce se seniory, ekologické projekty aj.), pořádá jednorázové aktivity (Noc s Andersenem, české tradice aj.), organizuje výlety a exkurze, účastní se soutěží. K dosahování dobrých výsledků zájmového vzdělávání přispívá spolupráce se školou, místními organizacemi, významná je i spolupráce s dalšími školními družinami na republikové úrovni.

Podíl na snižování výskytu výchovných problémů a rizikového chování má jejich okamžité řešení ve spolupráci se zákonnými zástupci a v případě závažnějších problémů za pomoci odborných pracovníků. Program minimální prevence vychází z aktuálních potřeb školy a je

pravidelně vyhodnocován. Kvalitní je kariérové poradenství pro žáky vyšších ročníků, jimž škola poskytuje adekvátní informace o příležitostech dalšího uplatnění a možnost přípravy k přijímacímu řízení na střední školy.

Instituce plánovitě pokračuje v partnerské spolupráci s řadou externích subjektů, která významně přispívá k naplňování výstupů školních vzdělávacích programů. Spolupráce se zřizovatelem a místními organizacemi a spolky vede k upevňování pozitivního vztahu žáků k městu a regionu. Funkční je spolupráce se zákonnými zástupci žáků, oblíbené jsou např. Kavárničky pro rodiče, ve spolupráci se sdružením rodičů jsou pořádány pro žáky školy v období hlavních prázdnin příměstské tábory. Škola je také aktivní v oblasti získávání žáků z okolních prvostupňových škol, pro které organizuje např. přebory venkovských škol v atletice a florbalu.

K prezentaci školy a informování veřejnosti o její činnosti slouží webové stránky, dny otevřených dveří, veřejná vystoupení žáků, využíván je i místní tisk.

Závěry

Vývoj školy

- Škola se dlouhodobě zaměřuje na výchovu sportovních talentů, ekologickou výchovu, výuku cizích jazyků a výpočetní techniky a na rozvoj podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.
- Od školního roku 2013/2014 došlo ke změně ředitele školy.
- Škola je vedena ředitelem a jedním zástupcem.
- Počet žáků školy se navýšil o téměř 20 %.
- Zkvalitnily se prostorové a materiální podmínky pro činnost všech součástí instituce.

Silné stránky

- Podpora výchovy a vzdělávání žáků vhodnou nabídkou povinně volitelných a nepovinných předmětů, širokým spektrem výchovně vzdělávacích aktivit zájmového vzdělávání školní družiny, projektů, školních a mimoškolních aktivit a spolupráce s externími subjekty.
- Systematická výchova sportovních talentů a kvalitní podpora všestranného pohybového rozvoje žáků. Vedení výuky v oblasti sportu je na vysoce profesionální úrovni.
- Systematická podpora profesního rozvoje pedagogů.
- Komplexní systém poradenských služeb.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Zkvalitnit účinnost pedagogického vedení prvního stupně a vnitřní kontroly.
- Nedostatečná diferenciaci učiva, hodnocení a používání metod a forem při výuce žáků se SVP a žáků s odlišným mateřským jazykem.
- Celkově menší míra využití názorných učebních pomůcek a především dostupné interaktivní techniky.
- Účinnost výchovně vzdělávacích strategií je částečně omezována nedostatečným využíváním forem a metod výuky s aktivní účastí žáků.

- Omezené používání prvků vzájemného hodnocení a sebereflexe žáků.

Příklady inspirativní praxe

- Výchova sportovních talentů a podpora všestranného pohybového rozvoje žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Posílit systém řízení instituce o jednoho zástupce ředitele školy.
- Diferencovat výuku žáků se SVP a žáků s odlišným mateřským jazykem.
- Využívat aktivizující metody činnostního učení, prostřednictvím skupinové práce rozvíjet komunikační a sociální kompetence žáků.
- Zaměření školy na výpočetní techniku podpořit aktivním využíváním didaktické techniky učiteli ve výuce.
- Zařazovat prvky sebehodnocení a hodnocení žáků.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina z 29. 6. 2017, účinná od 1. 7. 2017
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení <https://profa.uiv.cz/rejskol/> ze dne 4. 2. 2018
3. Koncepce rozvoje Základní školy Turnov, Skálova 600 pro období 2013 – 2019
4. Vize školy s motivačním názvem „Společně k odpovědnosti“
5. Roční plán práce 2018/2019, včetně příloh
6. Rozvojové plány pedagogických pracovníků
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Škola pro udržitelný život“, platný od 1. 9. 2014
8. Školní vzdělávací program pro školní družinu, účinnost od 1. 9. 2016
9. Školní řád základní školy, platnost od 1. 9. 2017
10. Školní matrika, školní rok 2018/2019
11. Třídní knihy, školní rok 2018/2019
12. Přehledy výchovně vzdělávací práce, školní rok 2018/2019
13. Rozvrhy tříd a učitelů, školní rok 2018/2019
14. Žákovské knížky, školní rok 2018/2019 (vzorek)
15. Souhrnná dokumentace školního poradenského zařízení vedená ve školním roce 2018/2019 k datu inspekce
16. Souhrnná dokumentace o průběhu vzdělávání ve školní družině vedená ve školním roce 2018/2019 k datu inspekce
17. Výkaz o základní škole M 3 a R 13-01 o ředitelství škol podle stavu k 30. 9. 2018
18. Výkaz Z 12-01 o školní družině – školním klubu dle stavu k 31. 10. 2018
19. Záписы z pedagogické rady za školní rok 2017/2018 a 2018/2019 ke dni inspekce
20. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2017/2018
21. Osobní složky zaměstnanců
22. Dokumentace k hodnocení bezpečnosti a ochrany zdraví žáků
23. Dokumentace k hodnocení finančních podmínek
24. Webové stránky školy na adrese <http://zsskalova.cz/>

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Jana Polanecká, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jana Polanecká v. r.

Mgr. Blanka Hornová, školní inspektorka

Mgr. Blanka Hornová v. r.

Mgr. Pavla Křepelková, školní inspektorka

Mgr. Pavla Křepelková v. r.

Mgr. Lenka Dlabolová, školní inspektorka

Mgr. Lenka Dlabolová v. r.

PaedDr. Dana Rozkovcová, školní inspektorka

PaedDr. Dana Rozkovcová v. r.

Bc. Andrea Trejtnarová, kontrolní pracovnice

Bc. Andrea Trejtnarová v. r.

V Liberci 1. 3. 2019

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Michal Loukota, ředitel školy

Mgr. Michal Loukota v. r.

V Turnově 14. 3. 2019